

Ida Helene Asmussen

FRA
RETSSTAT TIL
OMSORGSSTAT

Om syndsforladelse i konfliktråd

*»The state has become, under ancient and known forms,
a new and undefinable monster«
(Bolingbroke, c. 1736)*

Citatet er fra slutningen af ottende brev »on the study and use of history« (1967; 173-33 i Dean, 1999, s. 198). Jeg har rettet tredje ord fra »is« til »has«, så citatet fremstår grammatisk korrekt.

Ida Helene Asmussen

Fra Retsstat til Omsorgsstat
Om syndsforladelse i konfliktråd

Jurist- og Økonomforbundets Forlag
2014

Denne å[ ] * er omfattet af lov om ophavsret.

Uanset evt. aftale med Copy-Dan er det ikke tilladt at kopiere eller indscanne siden til undervisningsbrug eller erhvervmæssig brug.

Bogen er udgivet af Djøf Forlag (www.djoef-forlag.dk)

Ida Helene Asmussen
Fra Retsstat til Omsorgsstat

1. udgave, 1. oplag

© 2014 by Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Alle rettigheder forbeholdes.
Mekanisk, elektronisk, fotografisk eller anden gengivelse af
eller kopiering fra denne bog eller dele heraf
er ifølge gældende dansk lov om ophavsret ikke tilladt
uden forlagets skriftlige samtykke eller aftale med Copy-Dan.

Omslag: Pernille Koldbech Fich
Tryk: Ecograf, Højbjerg

Printed in Denmark 2014
E-bog ISBN 978-87-574-9747-2

Jurist- og Økonomforbundets Forlag
Gothersgade 137
1123 København K

Telefon: 39 13 55 00
Telefax: 39 13 55 55
e-mail: forlag@djoef.dk
www.djoef-forlag.dk

Denne å[ ] er omfattet af lov om ophavsret.

Uanset evt. aftale med Copy-Dan er det ikke tilladt at kopiere eller indscanne siden til undervisningsbrug eller erhvervmæssig brug.

Bogen er udgivet af Djøf Forlag (www.djoef-forlag.dk)

Indholdsfortegnelse

Tak	9
Afhandlingens baggrund	11
Forskning i genoprettende ret	12
Danske konfliktråd	14
Feltens krav om revision af forskningsstrategi	15
Problemformulering	21
Læsevejledning	21
Referencer til empiri og transskriptionstegn	22
Kapitel 1. Genoprettende ret og konfliktråd	25
Parternes proces	25
Empowerment	26
Grundformer inden for genoprettende ret	27
Konfliktrådsordningens organisering	28
Mæglingsmetoden	29
Konfliktråd i praksis	30
Kapitel 2. Et interaktionistisk forskningsperspektiv	33
Oversigt over anvendt teori	35
Goffmans teori om selvet	37
Skuespiller- og publikumselvet	39
Rammen	43
Løbende forhandling af positioner	46
Stigmatisering	49
Det situerede selv	52
Pastoralmagt	53
Den fortabte søn	55
Den barmhjertige samaritaner	55

Kapitel 3. Felt og empiri	57
Konstruktion af feltet	57
Feltens afgrænsning	58
Observationer	60
Interviews	62
Dokumentanalyse	64
Min position i feltet	65
En flue på væggen eller en elefant på gulvet	66
CA-inspireret analysestrategi	67
Analytiske værktøjer	69
Analysearbejde i praksis	71
Empirisk fordybelse og begrebsudvikling	73
Formidling af resultater	74
Overblik over empiri	75
Primær empiri	76
Sekundær empiri – Danmark	79
Sekundær empiri – Norge	80
Anonymisering	83
Kapitel 4. Det barmhjertige offer	85
Karsten & Ivan	85
Det barmhjertige offers magtudøvelse	95
Synderens rollegalleri	97
Den barmhjertige faderfigur	97
Opsamling, det barmhjertige offer	100
Kapitel 5. Det uforsonlige offer	101
Det idealtypiske offer	101
Svag	103
I et anerkendelsesværdigt ærinde på ukritisérbart sted og tidspunkt ...	104
Gerningspersonen var slem og ukendt	105
At være kriminel	107
Det barmhjertige offer definerer mødet	110
Det dikotomiske blik	114
Opsamling, det uforsonlige offer	115
Kapitel 6. Det terapeutiske offer	117
Klaus & Ina	119
Rygsæk, østers og kamp	123
Uden tro virker intet sakramente til frelse	126

Forestillingen om retsstaten	128
Opsamling, det terapeutiske offer	130
Opsamling. Offerlinjerne	133
Kapitel 7. En passende mængde anger	137
Den eksemplariske gerningsmand	137
Legitime linjer	138
Den vrede gerningsmand	141
Omsorgs- og retsstatsdiskurs	144
De vrede forældre	148
Mæglerens rolle	149
Den udtalte ramme formes	150
Mæglerens magtposition	152
Den sorte boks	153
Kapitel 8. De unge mænds kulissespil	155
Skin-interview	158
Regibemærkninger	160
Spekulative antagelser	161
Jeg imiterer den unge	163
Ung til ung	164
Opsamling, kulissespiilet	169
Opsamling. Linjer og positioner i konfliktråd	171
Kapitel 9. Konfliktrådsinstitutionens tilblivelse	175
Idéen om empowerment	175
Europarådet, EU og FN	176
Den danske konfliktrådsordning	178
Rapport efter første forsøgsordning: »Luk op!«	179
1998-forsøgsordningen	180
'En rigtig god vare'	181
Det lovforberedende arbejde	182
Gennemførelse af lov om konfliktråd	184
Mæglerrekruttering	185
Kapitel 10. Stormøder i Norge	187
Norge som forbillede	187
Conferencing	188

Indholdsfortegnelse

Alternativ til straf	190
Stormødeprocessen i praksis	191
Standardiserede svar	195
Det individualiserede ansvar	196
Institutionalisering af syndsforladelsen	198
Afslutning. Fra Retsstat til Omsorgsstat	201
Konklusioner	201
Bekendelsesimperativet	204
Neoliberal politik og styring	205
Konfliktråd som moderne, terapeutisk syndsforladelse	207
Borger til borger	208
Kriminalitet som parternes ejendom	210
At skabe lovlydige borgere	211
Efterord	213
Bilag	
Bilag A Oversigt over observerede sager	215
Bilag B Stikord til hovedinterview med forurettede/gerningspersoner efter konfliktråd	220
Bilag C Stikord til interview med støtteperson/mægler ved danske konfliktråd	223
Bilag D Stikord til opfølgende interview med forurettede/gerningsperson i danske konfliktråd	226
Bilag E Stikord til interview med personer, der ikke har deltaget i konfliktråd	227
Bilag F Stormøde skriptet	229
Bilag G Stikord til interview med deltager/mægler på stormøde	232
Litteraturliste mv.	235
Stikordsregister	245